

**ІНСТИТУТ УПРАВЛІННЯ ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ
ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ
ТА ПРАВА «КРОК»**

НАКАЗ

« 19 » грудня 2025 р.

м. Коломия

№ 42

**Про введення у дію рішення
Педагогічної ради Інституту**

Згідно з пунктом 6.2.7 Положення про Інститут управління природними ресурсами Вищого навчального закладу «Університет економіки та права «КРОК»

НАКАЗУЮ:

1. ВВЕСТИ в дію рішення Педагогічної ради Інституту управління природними ресурсами (протокол № 2 від 19.12.2025 року) «Про затвердження Кодексу академічної доброчесності Інституту управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» (Додаток 1).
2. Визнати таким, що втратив чинність наказ від 24.12.2024 року № 27 «Про введення у дію рішення Педагогічної ради Інституту».

Директор Інституту

Марія ГРИЦАН

Марія ГРИЦАН

КОДЕКС
АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІНСТИТУТУ УПРАВЛІННЯ
ПРИРОДНИМИ РЕСУРСАМИ ВНЗ «УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА
ПРАВА «КРОК»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Кодекс академічної доброчесності (далі – Кодекс) Інституту управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК» (далі – Інститут) – це документ, що закріплює принципи та правила етичної поведінки та академічної доброчесності у відносинах між учасниками освітнього процесу. Кодекс визначає процедури забезпечення дотримання академічної доброчесності в Інституті, види академічної відповідальності за конкретні порушення академічної доброчесності.

1.2. Кодекс розроблений на основі «Бухарестської декларації етичних цінностей і принципів вищої освіти в Європі», Конституції України, Цивільного Кодексу України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про фахову передвищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запобігання академічному плагіату та його виявлення в наукових роботах, «Етичного кодексу ученого України», Положення про Інститут управління природними ресурсами ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших нормативних документів.

1.3. Дія Кодексу поширюється на всіх учасників освітнього процесу Інституту.

1.4. Метою Кодексу є:

- забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Інституті та високої академічної культури в його стінах;
- формування в учасників освітнього процесу та працівників моральних цінностей, соціальної активності і відповідальності;
- розвиток необхідних умов для реалізації учасниками освітнього процесу їхніх здібностей і талантів, академічних та інститутських свобод;
- дотримання високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності;
- запобігання порушення академічної доброчесності.

2. ПОНЯТТЯ ТА ПРИНЦИПИ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

2.1. Основні поняття:

- **Академічна доброчесність** – сукупність етичних принципів та правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

- **Академічна культура** – сукупність способів і методів діяльності інститутської спільноти, її системна інтегрована якість, що відображає досягнутий рівень розвитку.
  - **Діловий етикет** – порядок та правила поведінки працівників та учасників освітнього процесу Інституту в процесі спільної діяльності, ділового спілкування, прийняття на роботу, звернення до керівництва, тощо.
  - **Здобувачами освіти** є студенти Інституту.
  - **Наукова етика** – сукупність встановлених та визнаних науковою спільнотою норм поведінки, правил, моралі наукових працівників, зайнятих в сфері науково-технологічної та науково-педагогічної діяльності.
  - **Науковий результат** – нове наукове знання, одержане в процесі фундаментальних або прикладних наукових досліджень та зафіксоване на носіях інформації. Науковий результат може бути у формі звіту, опублікованої наукової статті, наукової доповіді, наукового повідомлення про науково-дослідну роботу, монографічного дослідження, наукового відкриття, проекту нормативно-правового акту, нормативного документа або науково-методичних документів, підготовка яких потребує проведення відповідних наукових досліджень або містить наукову складову тощо (п. 22 ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність»).
  - **Науково-технічна інформація** – будь-які відомості та/або дані про вітчизняні та зарубіжні досягнення науки, техніки і виробництва, одержані в ході науково-дослідної, дослідно-конструкторської, проектно-технологічної, виробничої та громадської діяльності, які можуть бути збережені на матеріальних носіях або відображені в електронному вигляді (абзац другий ст. 1 Закону України «Про науково-технічну інформацію»).
  - **Система внутрішнього забезпечення якості освіти** – загальна політика, стратегія і процедури забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти в Інституті, розподіл відповідальності за удосконалення внутрішньої системи забезпечення якості, що передбачає низку завдань, заходів і процедур, моніторинг та аналізу результатів діяльності на всіх рівнях організаційної структури Інституту, в тому числі щодо забезпечення якісного здобуття знань, навичок та інших компетентностей відповідно до стандартів освіти.
  - **Учасниками освітнього процесу** є здобувачі фахової передвищої освіти, фахівці-практики, які залучаються до освітнього процесу, наукові, педагогічні, науково-педагогічні працівники, інші працівники та адміністрація Інституту.
  - **Якість фахової передвищої освіти** – рівень здобутих особою знань, умінь, навичок, інших компетентностей, що відображає її компетентність відповідно до стандартів фахової передвищої освіти.
- 2.2. Принципами академічної доброчесності є:
- **Відповідальність** – сумлінне виконання взятих на себе зобов'язань, протистояння будь-яким формам дискримінації, ганебним вчинкам,

негативному впливу інших осіб; здатність брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності.

- **Демократичне управління** – управління системою фахової передвищої освіти в Інституті, яке повинно базуватись на залученні усіх відповідних учасників освітнього процесу та етичному виконанні своїх повноважень керівництвом на різних ланках.
- **Довіра** – всі учасники освітнього процесу мають впевненість в чесності та доброчесності один одного та можуть покластись один на одного.
- **Міжнародна співпраця** – усі учасники освітнього процесу визнають важливість міжнародної колаборації в освіті.
- **Підзвітність** – учасники освітнього процесу належним чином використовують делеговані їм повноваження.
- **Повага** – виявлення поваги до інших учасників освітнього процесу, незалежно від віку, статі, статусу, релігії, раси та уникнення зловживань посадовим становищем.
- **Прозорість** – доступність та відкритість інформації, правил, планів, процесів та дій, які передбачають, що працівники Інституту зобов'язані діяти відкрито, передбачувано та зрозуміло задля просування власної підзвітності та залучення учасників освітнього процесу.
- **Протидія конформізму** – активна участь у процесах атестації наукових кадрів протидіяти наданню наукових ступенів і звань за роботи, які не відповідають сучасним досягненням світової науки або виконані з порушенням норм етики, зокрема рішуче викривати факти плагіату й інших форм порушень авторського права.
- **Рівність та соціальна справедливість** – рівний доступ до освіти незалежно від раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, гендерної ідентичності, сексуальної орієнтації, етнічного, соціального, національного походження, стану здоров'я, інвалідності.
- **Самовдосконалення та вдосконалення системи** – учасники освітнього процесу визнають важливість та докладають максимальних зусиль до постійного вдосконалення освітньої системи, зокрема через власний професійний розвиток.
- **Свобода в науці** – це, в першу чергу, свобода вибору наукових напрямів дослідження, концепцій, гіпотез, парадигм, проблем і методів їхнього вирішення, й понад усе, свобода думки та слова. Свобода в науковій творчості в своїй основі повинна мати високий професіоналізм. Учений має захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості та будь-які намагання монополізувати ті чи інші напрями науки.
- **Справедливість** – неупереджене, однакове ставлення до усіх учасників освітнього процесу, позбавлене дискримінації та нечесності.
- **Чесність** – систематичне уникнення шахрайства, обману, крадіжок та будь-якої безчесної поведінки.

3. ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ІНСТИТУТУ

3.1. Усі учасники освітнього процесу Інституту повинні дотримуватися загальних правил академічної доброчесності:

- дотримуватися вимог Конституції України, Законів України, Рекомендацій Міністерства освіти і науки України щодо запобігання академічному плагиату та його виявлення в наукових роботах, «Етичного кодексу ученого України» затвердженого Загальними зборами Національної академії наук України 15 квітня 2009 р., Положення Інституту, Правил внутрішнього трудового розпорядку, інших внутрішніх нормативних документів Інституту;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичних норм;
- відповідально ставитися до захисту своїх прав та виконання обов'язків;
- своїми вчинками сприяти покращенню авторитету Інституту, не чинити правопорушень, сприяти попередженню й викоріненню різних видів порушень іншими особами в навчальній, викладацькій, науковій та інших видах діяльності;
- шанобливо ставитися до елементів корпоративної символіки прапора, емблеми, логотипу;
- дотримуватися культури зовнішнього вигляду працівниками та усіма учасниками освітнього процесу;
- поважати честь, гідність та особисту недоторканість усіх учасників освітнього процесу та співробітників, незважаючи на їх стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову приналежність, релігійні та політичні переконання;
- не розповсюджувати та запобігати розповсюдженню інформації, яка є неправдивою, викладеною з перекрученням фактів, наклепницькою, такою, що ображає людину або може завдати шкоди репутації Інституту;
- не розголошувати конфіденційну інформацію, інформацію з обмеженим доступом та інші види інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- сприяти становленню та розвитку партнерських відносин між науковими, педагогічними та науково-педагогічними працівниками та здобувачами фахової передвищої освіти;
- допомагати учасникам освітнього процесу та співробітникам, які опинилися в складних життєвих обставинах.

3.2. Здобувачі фахової передвищої освіти та особи, що навчаються повинні дотримуватися наступних правил:

- виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю з сумлінністю, вчасно та самостійно (крім випадків, коли для виконання роботи потрібна група осіб);
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами та переведенням на індивідуальний графік навчання;
- займатися самостійною роботою, знаходити інформацію з надійно перевірених джерел, додатково опрацьовувати нову літературу та

- Інтернет-ресурси, подавати на оцінювання лише самостійно виконану роботу, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- поважати право інтелектуальної власності, наукові та навчальні здобутки інших учасників освітнього процесу;
  - надавати достовірну інформацію про результати власної інтелектуальної, навчальної, наукової, творчої діяльності;
  - не фальсифікувати або не фабрикувати інформацію, наукові результати з їх наступним використанням у роботах (курскових, дипломних);
  - дотримуватись правил ділової етики у спілкуванні зі усіма учасниками освітнього процесу та працівниками Інституту;
  - не використовувати та запобігати використанню з боку інших студентів службових або родинних зв'язків для отримання нечесної переваги в навчальній та науковій діяльності;
  - контролювати дотримання правил та принципів академічної доброчесності науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками Інституту;
  - протидіяти конформізму, нести персональну відповідальність за чесну й об'єктивну оцінку навчальних і кваліфікаційних робіт, захищати свободу наукової думки, засуджувати цензуру щодо наукової творчості;
  - дотримуватися найвищих професійних стандартів планування та проведення наукових досліджень та відповідати за бездоганну чесність і прозорість на всіх стадіях наукового дослідження, рішуче викривати факти плагіату й інших форм порушень авторського права та не включати до списку авторів осіб, які не мали відношення до отримання наукових результатів.

3.3. Педагогічні, науково-педагогічні працівники зобов'язані:

- доносити до аудиторії достовірну наукову інформацію, проводити викладання навчальних дисциплін відповідної освітньої програми на високому науково-теоретичному й методичному рівнях; використовувати новітні й достовірні джерела інформації, дотримуючись правил посилання;
- відповідно до вимог законодавства постійно підвищувати свій професійний рівень, використовувати у викладацькій діяльності новітні педагогічні технології та інформаційно-комунікаційні засоби навчання;
- звертатися до здобувачів освіти та інших учасників освітнього процесу, працівників на «Ви», не принижувати їх гідності, керуватися принципами об'єктивності та прозорості під час оцінювання знань і компетентностей;
- приходити на всі заняття вчасно, використовувати ефективно академічний час для досягнення високих результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію про власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність;
- поважати думку кожного із здобувачів фахової передвищої освіти, заохочувати і надавати всім рівні можливості під час навчання;
- якісно, вчасно та результативно виконувати свої функціональні обов'язки;

- для запобігання конфлікту уникати приватного інтересу, пов'язаного з неакадемічним характером відносин, уникати відносин зі студентами, які тягнуть за собою, зокрема: пряме чи непряме отримання подарунків або послуг від здобувачів в обмін на дії та рішення, що належать до компетенції викладача; обговорення професійних, особистісних якостей працівників чи учасників освітнього процесу; намірів установити інтимні стосунки із здобувачами фахової передвищої освіти;
- контролювати дотримання правил та принципів академічної доброчесності здобувачами освіти та працівниками.

3.4. Порушеннями академічної доброчесності вважається:

- порушення будь-якого з правил, зазначених в Главі 3 цього Кодексу;
- плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (пункт в ст. 50 Закону України «Про авторське право і суміжні права»);
- академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства (ч. 4 ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- фабрикація – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- фальсифікація – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання;
- обман – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- хабарництво – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- неправомірна вигода/хабарництво на сесії – пропозиція або отримання оплати у матеріальному чи нематеріальному вигляді за успішне складання заліку, іспиту чи іншого компонента навчальної програми (оплата зарахування присутності);
- примусові благодійні внески та/або примусова праця – примус студентів сплачувати гроші чи виконувати певну працю під загрозою зумисно завдати шкоди інтересам та правам студента у навчанні, побуті чи інших питаннях;

- непомітність та перевищення повноважень – використання родинних зв'язків чи службового становища для отримання переваг у навчальній, позанавчальній, науковій чи адміністративній сферах.

4. КОМІСІЯ З ПИТАНЬ ЗАХИСТУ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

4.1. Комісія з питань захисту Академічної доброчесності (далі – Комісія) – колегіальний орган, створений в Інституті для виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності та правил цього Кодексу, для розгляду скарг щодо підозри в порушенні правил у навчальній, науковій і педагогічній діяльності, для надання пропозицій адміністрації Інституту щодо притягнення порушників академічної доброчесності до відповідальності й накладання відповідних санкцій, передбачених законодавством України, цим Кодексом та внутрішніми документами Інституту.

4.2. Комісія складається з 4 постійних членів і утворюється наказом Директора Інституту.

4.2.1. За посадою до складу комісії входять:

- заступник директора;
- начальник навчально-організаційного відділу;
- голова загальних зборів (конференції) трудового колективу Інституту;
- голова студентської ради Інституту.

4.3. Голова Комісії, його заступник і секретар обираються з числа її членів на першому засіданні простою більшістю голосів шляхом відкритого голосування.

4.4. У разі виникнення порушення академічної доброчесності студентом, педагогічним, науково-педагогічним працівником на одній зі спеціальностей Інституту до роботи комісії можуть долучатися інші працівники чи посадові особи.

4.5. Голова Комісії звітує перед Педагогічною радою Інституту про результат кожного засідання Комісії та прийняте на засіданні рішення щодо наявності чи відсутності порушення академічної доброчесності. У випадку наявності порушення академічної доброчесності Педагогічна рада Інституту за поданням Голови Комісії приймає рішення про вид відповідальності до особи яка його вчинила.

4.6. Порядок розгляду скарг та питань про порушення академічної доброчесності та правил цього Кодексу:

- опрацювання отриманої заяви (інформації) на засіданні Комісії;
- визначення відповідальних осіб для проведення розслідування (засвідчується протоколом);
- повідомлення особи про подання стосовно неї скарги до Комісії (Повідомляється письмово);
- проведення розслідування;
- проведення засідання з обов'язковою участю заявника та особи, яку підозрюють у порушенні Академічної доброчесності та правил цього Кодексу (за потреби з запрошенням свідків, експерта, юриста та інших спеціалістів, необхідних для вирішення справи);
- винесення рішення та пропозицій (засвідчується протоколом).

4.7. Рішення Комісії щодо розгляду питання про порушення академічної доброчесності надається впродовж трьох днів директору Інституту. Директор на його підставі приймає рішення про винуватість або невинуватість особи та, у випадку винуватості, притягнення її до академічної відповідальності або застосування заходів дисциплінарного чи виховного характеру. Прийняте рішення є підставою для видання наказу по Інституту. У випадку нововиявлених обставин справи або недостатнього вивчення Комісією усіх поданих матеріалів та свідчень, директор Інституту може направити справу на додатковий розгляд.

4.8. Комісія повинна забезпечити конфіденційність розгляду питання про порушення академічної доброчесності. Лише учасники процедури розгляду порушення академічної доброчесності можуть бути ознайомлені зі змістом скарги та матеріалами справи.

4.9. Рішення про притягнення до академічної відповідальності може бути оскаржене в письмовій формі впродовж десяти днів з моменту ознайомлення з прийнятим рішенням директором Інституту. Апеляція подається на ім'я директора Інституту, який призначає склад апеляційної комісії для повторного розгляду справи.

5. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1. За порушення академічної доброчесності педагогічні, науково-педагогічні працівники Інституту можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- відмова в присвоєнні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- розірвання контракту (трудової угоди) або не продовження трудових відносин з працівником.

5.2. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне вивчення відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- відрахування із Інституту.

5.3. Додаткові та/або деталізовані види академічної відповідальності учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності можуть також визначатися спеціальними законами.

6 ЗАКЛЮЧНІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1. Цей Кодекс приймається Педагогічною радою Інституту та вводиться в дію згідно Положення про Інститут.

6.2. Зміни та доповнення до Кодексу вносяться за рішенням Педагогічної ради Інституту.

6.3. Усі учасники освітнього процесу зобов'язані знати та виконувати цей Кодекс. Незнання або нерозуміння норм цього Кодексу не є виправданням неетичної поведінки та порушення правил академічної доброчесності.